

FINANSTILSYNET
THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Norske banker og kredittforetak

Likviditet og soliditet

2. kvartal 2020

DATO:
25.09.2020

Innhold

1 HOVEDINNTRYKK	3
2 LIKVIDITETSRISIKO	4
2.1 Situasjonen i penge- og kapitalmarkedene	4
2.2 Likviditetsreserven (LCR).....	4
2.3 Stabil finansiering (NSFR).....	6
3 SOLIDITET.....	8
3.1 Kapitaldekning	8
3.2 Uvektet kjernekapitalandel/ren kjernekapitalandel.....	10

1 Hovedinntrykk

Likviditetsreserven (LCR) for bankene samlet sett var 144 prosent ved utgangen av andre kvartal 2020. Ved utgangen av andre kvartal oppfylte alle banker og kredittforetak minstekravene til LCR, både samlet, i norske kroner og i andre signifikante valutaer.

Andelen stabil finansiering (NSFR) for bankene samlet sett var 120 prosent ved utgangen av andre kvartal. Alle bankene hadde en NSFR på over 100 prosent.

Ved utgangen av andre kvartal 2020 var bankenes samlede rene kjernekapitaldekning 17,6 prosent, opp 1,5 prosentpoeng fra samme tidspunkt i fjor. Økningen skyldes hovedsakelig endringer i regelverket som følge av innlemmelsen av EUs kapitalkravsregelverk (CRR/CRD IV) i EØS-avtalen fra 31. desember 2019. Siden utgangen av første kvartal 2020 har ren kjernekapitaldekning økt med 0,2 prosentpoeng. Uvektet kjernekapitalandel (leverage ratio) var 7,5 prosent, som er marginalt lavere enn samme tidspunkt i fjor. Uvektet ren kjernekapitalandel (ren kjernekapital i forhold til forvaltningskapital) var 7,7 prosent, ned 0,3 prosentpoeng siste år.

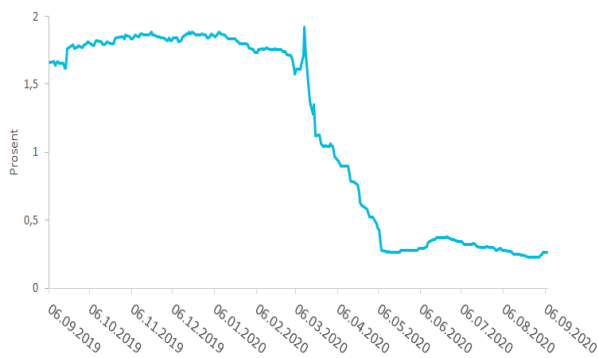
Alle banker og kredittforetak oppfylte gjeldende kapitalkrav ved utgangen av andre kvartal 2020.

2 Likviditetsrisiko

2.1 Situasjonen i penge- og kapitalmarkedene

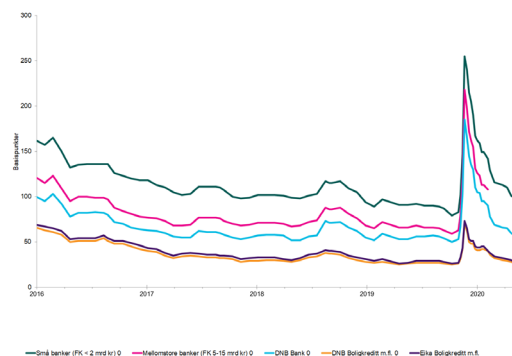
- Store forstyrrelser i finansmarkedene som følge av utbruddet av COVID-19-viruset begrenset norske bankers tilgang til finansiering i begynnelsen av andre kvartal. Kraftige tiltak i finans- og pengepolitikken i mange land bidro til å stabilisere situasjonen utover i kvartalet.
- Pengemarkedsrenten, målt ved 3 måneders NIBOR, falt ytterligere i løpet av andre kvartal, se figur 2.1. I mars kuttet Norges Bank styringsrenten med 1,25 prosentpoeng, fra 1,5 til 0,25 prosent, før den i mai ble redusert til 0 prosent. Pengemarkedsrenten har falt i takt med dette.
- Risikopåslagene på obligasjonsfinansiering var i midten av mars på nivåer som ikke har vært sett siden finanskrisen høsten 2008, se figur 2.2. Risikopåslagene har etter det falt tilbake til nivåene fra før koronapandemien.

Figur 2.1 Pengemarkedsrente (3 mnd. NIBOR) t.o.m. 7.9.2020

Kilde: Thomson Reuters

Figur 2.2 Indikative påslag for seniorobligasjoner og OMF, 5 år mot 3 mnd. NIBOR, t.o.m. uke 36 2020

Kilde: DNB Markets

2.2 Likviditetsreserven (LCR)

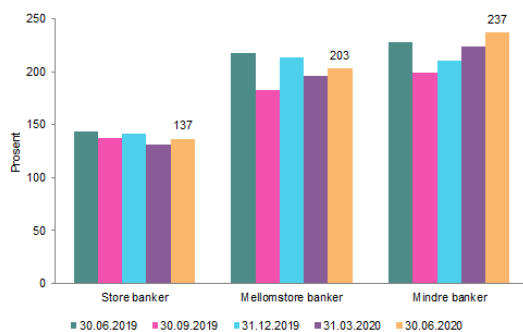
Norske finansforetak er underlagt krav til likviditetsreserve (LCR) for å kunne dekke netto utgående pengestrømmer i perioder med begrenset tilgang på markedsfinansiering. Det følger av kapitalkravsregelverket at foretakene kan bruke likviditetsreserven til å dekke likviditetsutgang i en stressituasjon. I tråd med dette kunngjorde Finanstilsynet 13. mars¹ at foretakene i nåværende situasjon kan bruke likviditetsreserven til å dekke likviditetsutgang.

¹ <https://www.finanstilsynet.no/nyhetsarkiv/nyheter/2020/krav-til-likviditetsbuffer/>

Total-LCR

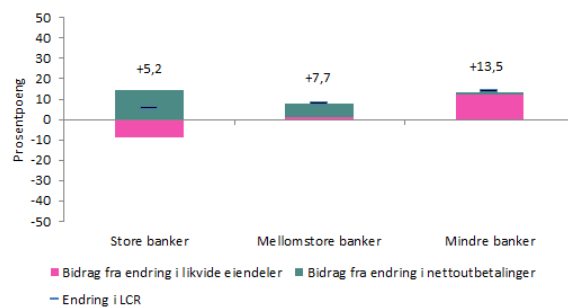
- Ved utgangen av andre kvartal 2020 rapporterte alle bankene og kredittforetakene total-LCR over 100 prosent.
- Samlet sett for bankene var total-LCR 144 prosent ved utgangen av andre kvartal. Dette er en oppgang på 6 prosentpoeng fra kvartalet før. For gruppen av mindre banker er total-LCR på sitt høyeste nivå siden innføringen av LCR-kravet i oktober 2015.
- Total-LCR for alle gruppene av banker (mindre, mellomstore og store) økte fra første kvartal 2020, se figur 2.3. For de store og mellomstore bankene skyldes økningen i LCR i hovedsak en reduksjon i nettoutbetalinger, mens økningen i LCR for de mindre bankene først og fremst følger av en økning i likvide eiendeler, se figur 2.4.

Figur 2.3: Total-LCR, vektet gj.snitt.

Kilde: Finanstilsynet

Figur 2.4: Endring i total-LCR i siste kvartal, dekomponert

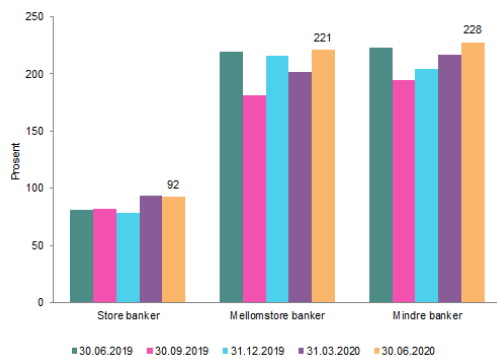
Kilde: Finanstilsynet

LCR i norske kroner og andre signifikante valutaer

- Alle foretak som er omfattet av krav til LCR i NOK og andre signifikante valutaer, oppfylte kravene ved utgangen av andre kvartal 2020.
- LCR i NOK var 111 prosent for bankene samlet sett, en økning på 5 prosentpoeng fra første kvartal 2020. LCR i NOK økte for mellomstore og mindre banker, og sank med 1 prosentpoeng for store banker, se figur 2.7.
- For øvrige signifikante valutaer er LCR godt over minstekravet for alle de tre gruppene, se figur 2.8.

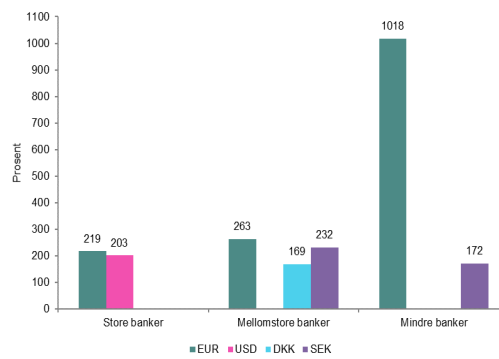
Likviditet og soliditet

Figur 2.5: NOK-LCR, vektet gjennomsnitt

Kilde: Finanstilsynet

Figur 2.6: LCR i andre signifikante valutaer enn NOK, 30.06.2020

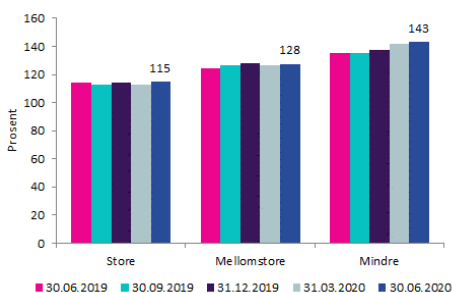
Kilde: Finanstilsynet

2.3 Stabil finansiering (NSFR)

Total-NSFR

- Andelen stabil finansiering (NSFR) for bankene samlet sett har holdt seg på et stabilt nivå de siste kvartalene, og var 120 prosent ved utgangen av andre kvartal 2020.
- I endringene av CRR / CRD IV (CRR 2/ CRD V) som ble vedtatt av Europaparlamentet og Rådet i mai 2019 inngår et bindende minstekrav for NSFR på 100 prosent. Minstekravet trer i kraft i EU 28. juni 2021. Det norske regelverket er under utarbeiding.
- Sammenlignet med forrige kvartal økte NSFR med 1 prosentpoeng for store og mellomstore banker, og 2 prosentpoeng for mindre banker, se figur 2.9.
- Ved utgangen av andre kvartal 2020 hadde alle bankene en NSFR over 100 prosent.

Figur 2.7: Total NSFR, vektet gjennomsnitt

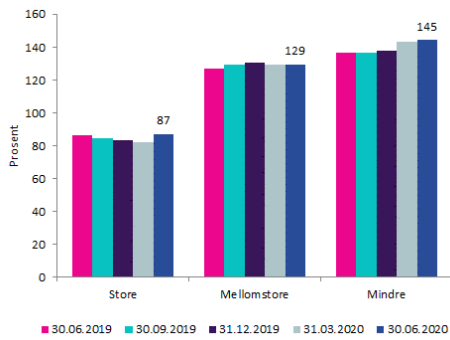
Kilde: Finanstilsynet

NSFR i norske kroner og andre signifikante valutaer

- Ved utgangen av andre kvartal 2020 var NSFR i norske kroner 102 prosent for bankene samlet sett.
- For gruppen av store banker er NSFR redusert med to prosentpoeng fra forrige kvartal, for mellomstore banker er NSFR omtrent uendret og for mindre banker har NSFR økt fem prosentpoeng, se figur 2.11.

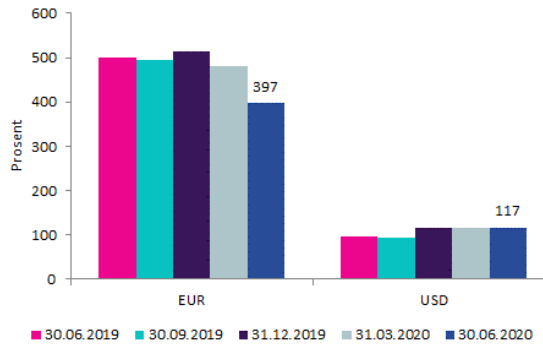
- Ved utgangen av andre kvartal har 13 banker euro som signifikant valuta. Det vektete gjennomsnittet av NSFR i euro for disse bankene samlet var 397 prosent ved utgangen av andre kvartal 2020, se figur 2.12. Dette er en reduksjon på 83 prosentpoeng fra første kvartal 2020.

Figur 2.8: NSFR i NOK, vektet gjennomsnitt

Kilde: Finanstilsynet

Figur 2.9: NSFR i EUR og USD

Kilde: Finanstilsynet

3 Soliditet

3.1 Kapitaldekning

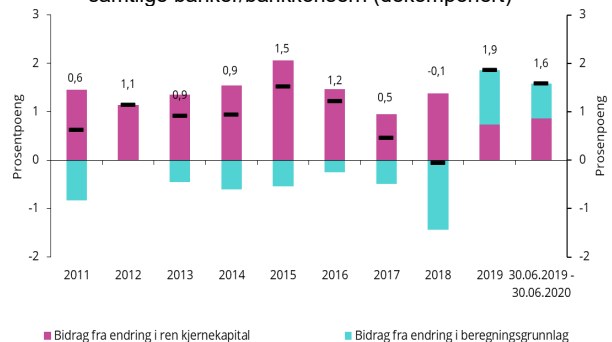
- Alle banker og kredittforetak oppfylte det samlede kapitalkravet ved utgangen av andre kvartal 2020. Etter reduksjonen i motsyklisk buffer, er det samlede kapitalkravet eksklusive pilar 2-krav på 11 prosent for ikke systemviktige banker og 13 prosent for DNB.
- Bankenes samlede rene kjernekapitaldekning, beregnet som vektet gjennomsnitt, var 17,6 prosent ved utgangen av andre kvartal 2020, se figur 3.1. Dette er en økning på 1,5 prosentpoeng sammenlignet med samme tidspunkt i fjor.
- Siden utgangen av første kvartal 2020 har ren kjernekapitaldekning samlet sett økt med 0,2 prosentpoeng. Oppgangen forklares av redusert beregningsgrunnlag, blant annet som følge av styrket kronekurs.
- Økningen i ren kjernekapitaldekning sammenlignet med samme tidspunkt i fjor skyldes hovedsakelig endringer av norske kapitalkrav som følge av at EUs kapitalkravsregelverk (CRR/CRD IV) ble innlemmet i EØS-avtalen. Regelverket ble satt i kraft med virkning fra 31. desember 2019, og medførte at Basel 1-gulvet ble opphevet og bankenes kapitalkrav for utlån til små og mellomstore bedrifter ble redusert ("SMB-rabatten").
- Regelverksendringene har resultert i en betydelig reduksjon i bankenes risikovektede beregningsgrunnlag, se figur 3.2. Samlet beregningsgrunnlag utgjorde 44 prosent av samlet forvaltningskapital ved utgangen av andre kvartal 2020, se figur 3.3.
- De fleste bankene hadde god margin til kapitalkravet ved utgangen av andre kvartal 2020, se figur 3.4. Bankenes medianavstand til kapitalkravet var 6,1 prosentpoeng, ned fra 6,9 prosentpoeng i første kvartal.

Figur 3.1 Ren kjernekapitaldekning og uvektet ren kjernekapitalandel i norske banker/bankkonsern

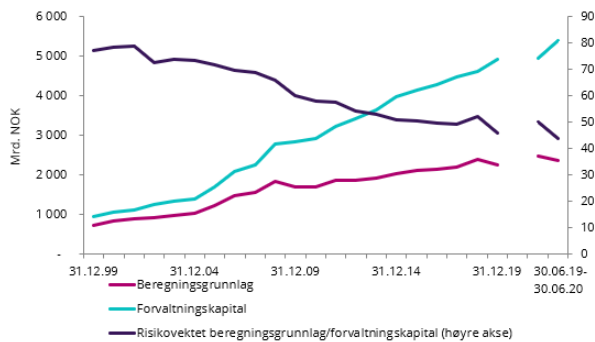
Kilde: Finanstilsynet

Figur 3.2 Endringer i ren kjernekapitaldekning i samtlige banker/bankkonsern (dekomponert)

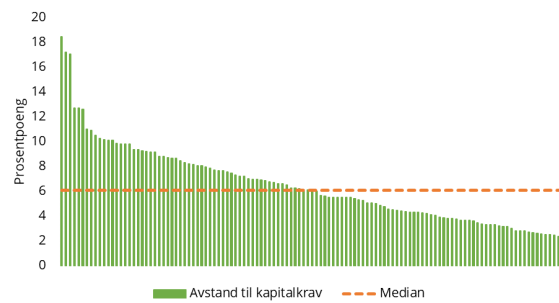
Kilde: Finanstilsynet

Figur 3.3: Risikovektet beregningsgrunnlag og forvaltningskapital i norske banker/bankkonsern

Kilde: Finanstilsynet

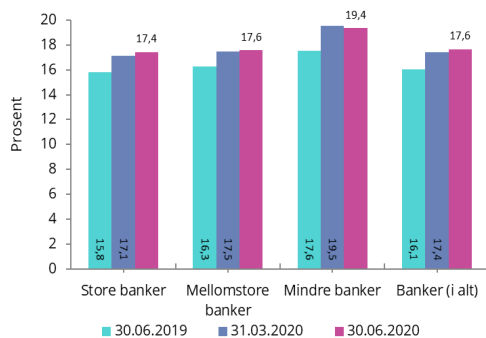
Figur 3.4: Bankenes margin til kapitalkravet, 30.06.2020

Kilde: Finanstilsynet

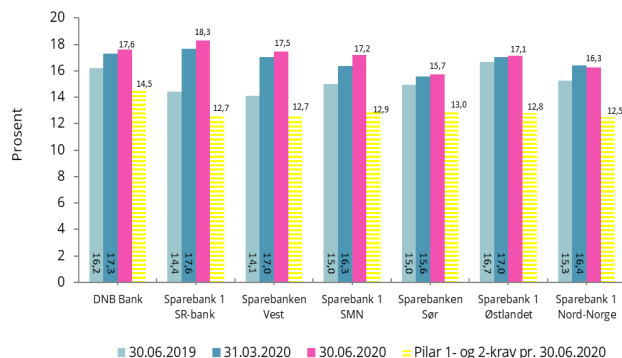
- For gruppene av store og mellomstore banker var økningen i ren kjernekapitaldekning fra samme periode året før på henholdsvis 1,7 og 1,3 prosentpoeng, se figur 3.5. Mindre banker hadde en økning på rundt 1,8 prosentpoeng. Regelverkseendringene medførte isolert sett en økning i ren kjernekapitaldekning på omtrent 0,7 prosentpoeng for både mindre og mellomstore banker, og 2,0 prosentpoeng for store banker. Sparebank 1 Nord-Norge var den eneste av de største bankene som fikk redusert ren kjernekapitaldekning fra utgangen av første til andre kvartal 2020, se figur 3.6.
- Kredittforetakenes² samlede rene kjernekapitaldekning var på 22,3 prosent, opp 4,9 prosentpoeng fra samme tidspunkt i fjor. Økningen skyldes primært bortfall av Basel 1-gulvet. Sammenlignet med utgangen av første kvartal 2020 økte ren kjernekapitaldekning med 0,4 prosentpoeng.
- Kommunalbanken, som er definert som et systemviktig foretak, hadde en ren kjernekapitaldekning på 18 prosent ved utgangen av andre kvartal 2020. Dette er 0,9 prosentpoeng høyere enn på samme tidspunkt i fjor og en økning på 1,5 prosentpoeng fra forrige kvartal.

Figur 3.5: Ren kjernekapitaldekning i norske banker/bankkonsern

Kilde: Finanstilsynet

Figur 3.6: Ren kjernekapitaldekning i de syv store bankene (konsolidert)

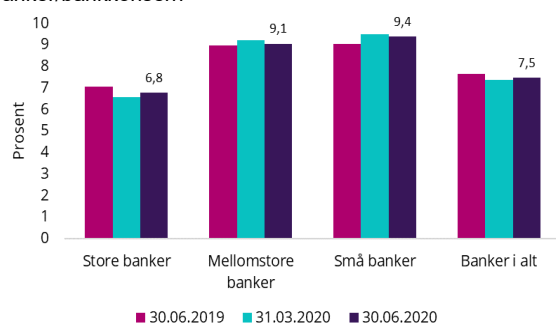
Kilde: Finanstilsynet

² Samtlige kredittforetak på solonivå.

3.2 Uvektet kjernekapitalandel/ren kjernekapitalandel

- Uvektet kjernekapitalandel samlet for norske banker var på 7,5 prosent ved utgangen av andre kvartal 2020, opp 0,1 prosentpoeng fra utgangen av forrige kvartal og ned 0,1 prosentpoeng fra samme tidspunkt i fjor, se figur 3.7.
- Alle banker og kredittforetak oppfylte kravet til uvektet kjernekapitalandel.
- Uvektet ren kjernekapitalandel (ren kjernekapital i forhold til forvaltningskapital) var på 7,7 prosent for bankene samlet ved utgangen av andre kvartal 2020, ned 0,3 prosentpoeng fra samme tidspunkt i fjor.
- Kredittforetakenes uvektede rene kjernekapitalandel var på 5,5 prosent, som er en reduksjon på 0,5 prosentpoeng sammenlignet med andre kvartal 2019.

Figur 3.7: Uvektet kjernekapitalandel i norske banker/bankkonsern

Kilde: Finanstilsynet